

5. SINIF

TÜRKÇE

YAPRAK TEST

YENİ NESİL SORULAR

Copyright ©

Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı

EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.’e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Genel Yayın Yönetmeni

Engin KARAPINAR

Dizgi - Kapak - Tasarım

Mustafa ÖZKAN

Basım Yeri

Korza Basım

ISBN

978 - 605 - 7958 - 89 - 1

Zübeyde Hanım Mahallesi 655. Cadde No: 15/A

Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 6500

Faks: 384 6100

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

1. İki veya daha fazla sözcükle oluşan, duygu ve düşünceleri çarpıcı biçimde anlatan cümle ya da söz öbeklerine deyim denir. Türkçede deyimler anlatımı güçlendirmek için sıklıkla kullanılır. Örneğin: Kendini ağırdan satmak, bir isteği yerine getirmekte yapmacıklı davranışlarla isteksiz gibi davranmak anlamında; bir oyunu ya da birlikte yapılan bir işi çeşitli bahaneler ileri sürerek bozmaya çalışmak, razı olmamak anlamında; bir işin aksamadan yürümesini sağlayacak önlemleri alarak güvenilir bir duruma koymak anlamında ise deymi kullanılır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki deyimlerden hangileri getirilebilir?

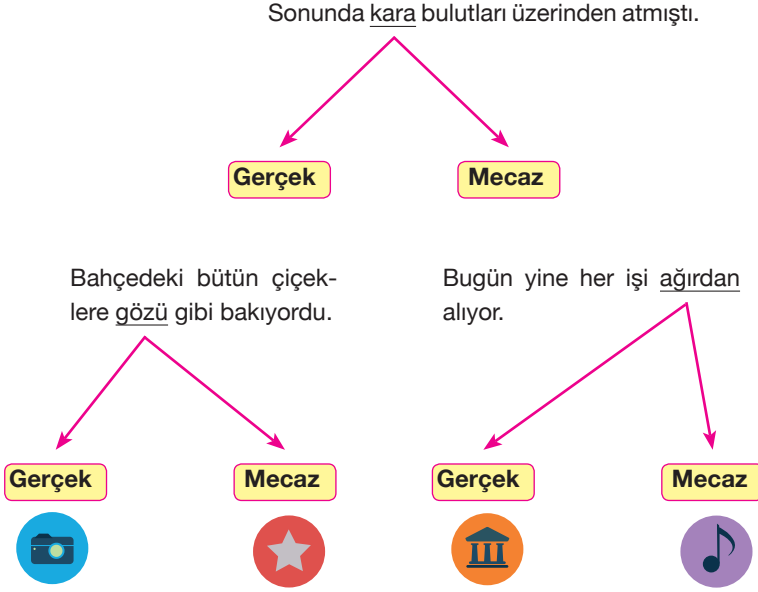
- A) Kendini naza çekmek
Mızıkçılık yapmak
Sağlam kazığa bağlamak
- B) Mızıkçılık yapmak
Sağlam kazığa bağlamak
Kendini naza çekmek
- C) Kendini naza çekmek
Sağlam kazığa bağlamak
Mızıkçılık yapmak
- D) Kendini naza çekmek
Sağlam kazığa bağlamak
Mızıkçılık yapmak

2. I. Elde bulundurmak, ele almak.
II. Hizmetine almak veya kiralamak.
III. Gereğini yapmak, yerine getirmek.

“Tutmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Kucağında minicik bir kuş tutuyordu.
B) Köyden yeni bir ev tuttuk.
C) Aldığımız kıyafetler çok para tuttu.
D) Verdiği sözü tutmuş, ödevlerini yapmıştı.

3.

Yukarıdaki şemada ilerleyen bir öğrenci, doğru cevabı bulmak için hangi sembole ulaşmalıdır?

- A) B) C) D)

4. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere, bazı kelimelerin eş ve zıt anlamları yerleştirilmiştir ve boşluklara uygun olanların getirilmesi istenmiştir.

Buna göre, şekillerde numaralanmış boşluklara aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilirse deyimler tamamlanmış olur?

	I	II	III
A)	Yan	kalmak	altına
B)	Yan	bırakmak	üstüne
C)	Yan	gitmek	altına
D)	Yan	kalmak	içine

5. Konuşturma; insan dışındaki varlıkları konuşurma, onların ağzından söz söyleme sanatına denir.

Tezat; iki karşıt düşüncenin bir arada söylenmesidir.

Benzetme; sözü daha etkili duruma getirmek için aralarında ilgi bulunan iki unsurdan güçsüzü olanı güçlü olana benzetmektir.

Aşağıdaki şiirlerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi biri yoktur?

- A) Aslan demiş, maymun kardeş bir baksana,

Bana sırdaş olsana!

Sen çok iyi bir dostsun,

Sana orman feda olsun.

- B) Güneş her akşam batıp her gün doğuyorsa

Çiçekler solup solup tekrar açılıyorsa

En derin yaralar kapanıyorsa

En büyük acılar unutuluyorsa

- C) Bir aslanın pençeleri yanına

Bir fare şaşkınlıkla yerden çıkıverdi.

Hayvanların kralı kıymadı onun canına,

Ne adam olduğunu da böylelikle gösterdi.

- D) Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!

Benim doğduğum köyler de güzeldi,

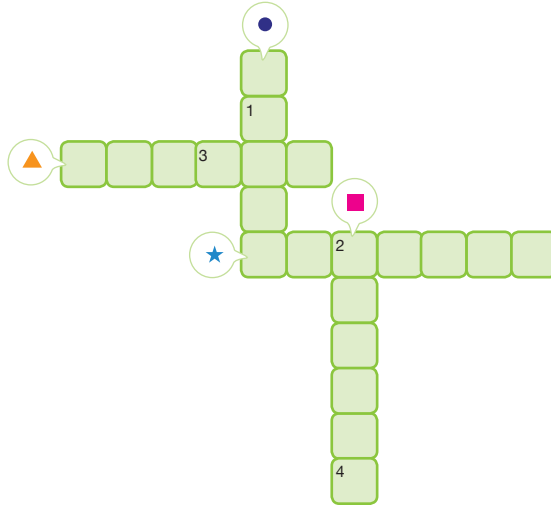
Sen de anlat doğduğun yerleri,

Anlat biraz!

6. Kurtuluş Savaşımızın en zor günlerinde açılan TBMM, herkese bir sevinç haberi olarak müjdelendi. Büyük önderimiz, bu mutlu günü de yarının büyükleri olan çocuklara armağan etti. Bu günden sonra da her yıl 23 Nisan gününü başta çocuklar olmak üzere coşkuyla kutluyoruz. Yıllardır biz çocukların kutladığı bu gün sadece Türkler tarafından değil, tüm dünya çocuklarının coşkuyla kutladığı bir bayramdır. Her yıl bu bayram her millettten çocukların katılmasıyla sevgi bahçesini andıran bir görüntü oluşturulmaktadır. Bu sayede Atatürk'ün övünerek söylediği, "Bugünün küçükleri, yarının büyükleridir." özdeyişi doğrulanmış oluyor.

Bu metindeki bazı sözcük ve sözcük gruplarının anlamları "▲, ●, ★, ■" simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- ▲ → İstenen veya hoşça giden bir şeyin olmasıyla duyulan coşku.
 ● → Üzerinde yaşadığımız toprak ve denizler, yeryüzü.
 ★ → Birini sevindirmek, mutlu etmek, onurlandırmak, kutlamak için veya anı olarak verilen şey, hediye.
 ■ → Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu, ulus.

Anahtar Sözcük

1	2	3	4
---	---	---	---

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "Anahtar Sözcük" bölümüne yerleştirildiğinde, aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) ÜMİT

B) UMUT

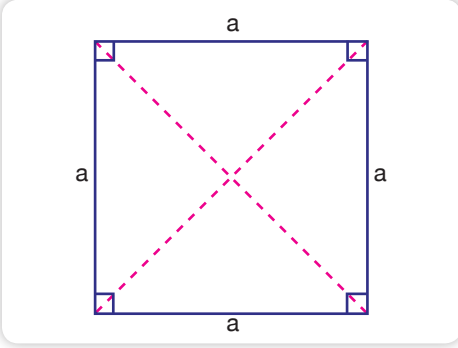
C) EMİN

D) ÜMİR

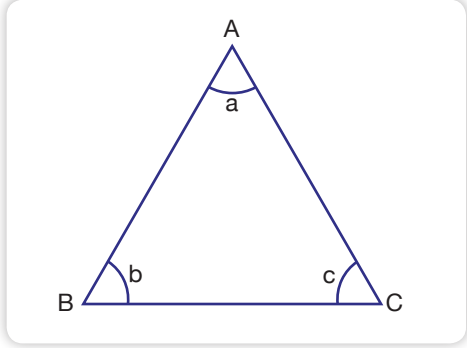
7. Bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavramı olan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

Aşağıdaki görsellerden hangisi matematik dışında başka bir alanda da terim anlamlı sözcük olarak kullanılabilir?

A)

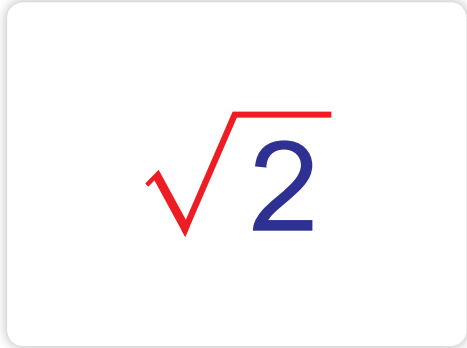
B)

C)

D)

8. (I) Ajanda kullanmanın en temel faydası hayatımızı düzenli tutmaya yardımcı olması. (II) İkinci haftadan itibaren gerçekten faydasını görüyorsunuz. (III) Unutmamanız gereken bütün her şeyi not almak ve sonra dönüp bakınca hatırlamak; unutulan işlerin, önemli günlerin ve sınavların azalmasına yardımcı oluyor. Ayrıca günlerimi çok daha iyi planlayabiliyorum, son dakika çalışmalarımın azaldığını fark ettim. (IV) Hem günlerim çok daha verimli geçiyor hem de kendime kaliteli zaman ayırabiliyorum.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde dilimizde karşılığı olduğu hâlde yabancı bir sözcük kullanılmıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

9.

1.							
2.							
3.							
4.							

1. Görev

2. Alakalı

3. Siyah

4. Çabuk

Bu sözcüklerin eş anlamlıları bulmacaya soldan sağa yerleştirildiğinde, 2. sütunda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

A
L
A
C

B)

V
İ
K
A

C)

Z
G
R
E

D)

A
İ
A
L

10. 1. Sürekli aklından kötü düşünceler geçiyordu.
 2. Ağır işleri hep bana yaptırıyorsunuz.
 3. Aşağı katta oturan kişiyi daha dün gördüm.
 4. Kapıyı açık unuttuğu için herkes hastalandı.
 5. Daha geçen sabah seni simit alırken gördüm.

Numaralandırılmış cümlelerde aşağıdaki kelimelerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

A) Yukarı

B) Çabuk

C) İyi

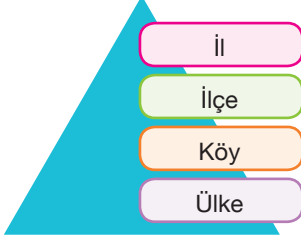
D) Kapalı

11. I. İl II. İlçe III. Köy IV. Ülke

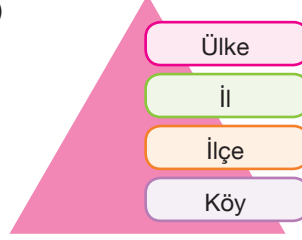
Kavramlar arasındaki ilişki biçimlerinden biri de özel-genel ilişkisidir. Örneğin “kedi” kavramı, “hayvan” kavramına göre daha özeldir.

Buna göre yukarıdaki kelimeler özelden genele sıralandığında, hangisi doğru olur?

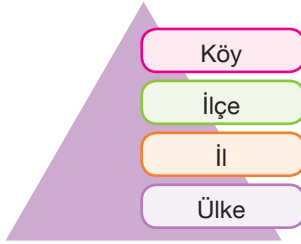
A)

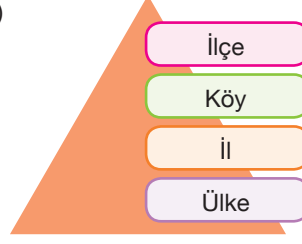
B)

C)

D)

12. I. Savrulur daldan düşen bir yaprak gibi
Öğrencisinden ayrı kalan öğretmen
II. Küçük bir çeşmeyim
Yurdumun unutulmuş bir dağında
III. Yağmurdan kaçan bütün kuşlar
Kuşa kuşa yuvalarına sığındılar.
IV. Kötülükler her zaman senin olsun
Ben iyiliklerin efendisiyim.

Buna göre,

- I. Bir numaralı dizelerde benzetme söz sanatı vardır.
II. İki numaralı dizelerde kişileştirme yapılmıştır.
III. Üç numaralı dizelerde konuşurma söz sanatı kullanılmıştır.
IV. Dört numaralı dizelerde zıtlıktan yararlanılmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) I ve III

13. Enerji gereksinimlerini karşılamak için taşıdıkları güneş panellerinden yansıyan ışıklar sayesinde uyduları geceleri gökyüzünde rahatça görmek mümkün. Uydulardan yansıyan bu ışık, aynı zamanda ışığa duyarlı gözlem aletleri tarafından da algılanıyor ve bu durum bazen verilerde bozulmalara sebep olabiliyor. Daha da kötüsü uydular tarafından yansıtılan ışıkların hepsi gözümüzün algılayabildiği dalga boylarında değil. Örneğin uydulardan yansıyan kızılötesi ışık bu dalga boylarındaki ışığa duyarlı teleskoplarla yapılan gözlemler için sorun teşkil ediyor.

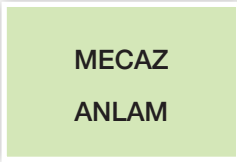
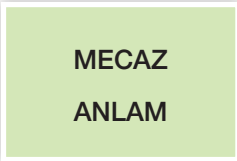
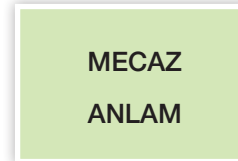
Metindeki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir nesnenin, olayın veya bir gerçeğin, niteliklerinin bilinmesi amacıyla, dikkatli ve planlı olarak ele alınıp incelenmesi.
- B) Suyun topraktan kaynakıldığı yer, kaynak.
- C) Bir şeyin olmasını veya bir kimsenin gelmesini beklemek.
- D) Gök gözlemleri yapan, gök cisimlerini ve olaylarını inceleyen yer, rasathane.

14. I. Akşam olunca herkes perdesini çeker, televizyon izlerdi.
 II. Oyunun bu perdesi hiç ilgimi çekmedi.
 III. Yaşanan son olaydan sonra gözüne sanki perde inmişti.

Yukarıda göz kelimesinin üç farklı anlamı verilmiştir.

Buna göre perde kelimesinin anlam sırası, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

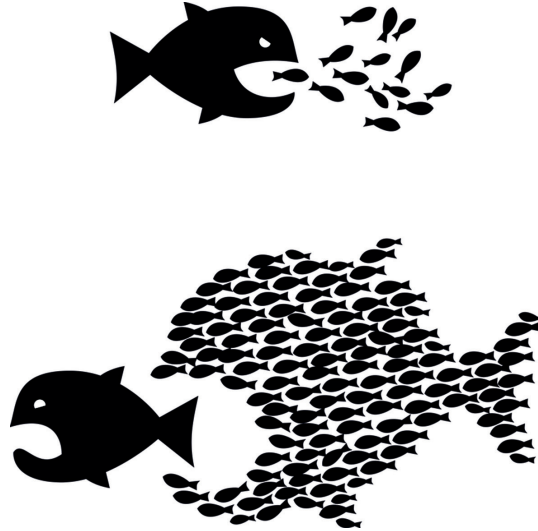
- A) GERÇEK ANLAM MECAZ ANLAM TERİM ANLAM
- B) MECAZ ANLAM GERÇEK ANLAM TERİM ANLAM
- C) MECAZ ANLAM TERİM ANLAM GERÇEK ANLAM
- D) GERÇEK ANLAM TERİM ANLAM MECAZ ANLAM

15. I. Yaz tatilinde üç gün dayımlarda kaldım. (Konaklamak, konmak)
II. Tam beş sene beraber kaldık. (Oturmak, yaşamak)
III. Kısa bir süre tezgâhın önünde kaldı. (Oyalanmak, vakit geçirmek)
IV. İşler yolunda gitmediğinden aklım işte kaldı. (Bir işi belli bir noktada bırakmak, ara vermek)

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde “kalmak” sözcüğünün açıklaması ile kullanımı birbirine uymamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

16.

Yukarıdaki görseli en iyi anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birlikten kuvvet doğar.
B) Ne verirsın elinle, onlar gelir seninle.
C) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
D) Gülme komşuna, gelir başına.

17.

Kemal:

Betül: Bu kadar sıkılmana gerek yok ki! Hadi, dediğim oyunu oynayalım.

Kemal: Canım bu oyunu oynamak istemiyor.

Betül: Sen bilirsin!

Bu diyalogda Kemal'in konuşması aşağıdaki ifadelerden hangisi ile tamamlanırsa anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) Sıkıntıdan patlayacağım.
- B) Çok mutluyum.
- C) Sinirden küplere bindim.
- D) Yine başım ağrıyor.

- 18.** I ve II numaralı sözcükler anlam bakımından birbirinin yerini tuttuğu için eş anlamlıdır.
I ve III numaralı sözcükler anlam bakımından birbiriyle karşıt olduğu için zıt anlamlıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

	I	II	III
A)	Suçsuz	Masum	Suçlu
B)	Küs	Barış	Dargın
C)	Nemli	Kuru	Yaş
D)	Neşeli	Mutlu	Mutsuz

19. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına “gerçek anlam”, gerçek anlamdan tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama “mecaz anlam” denir.

Buna göre,

Jack London’ın anlatım dehası ve olaylara bakış açısı I beni çok etkiliyor. O kadar net bir dille anlatılıyor ki hikâye, okumuyor âdeta yaşıyorsunuz. Elbette bunda çevirinin de etkisi büyük. Sadece bu yönüyle değil, baskısından, kapağına II kadar büyük bir teşekkürü hak ediyor kitabın yayınevi. Kitabın ortalarına doğru bitmesin diye okumak III istemiyorsunuz ama bir yandan da devam etmek istiyorsunuz. Bu ikilemi yaşatan her kitaba olan büyük saygım IV ve sevgimle selamlıyorum bu büyük yazarı. Ne desek az.

Yukarıdaki metninde numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

20. Dün akşam oynanan maçı kaçırdığıma çok üzüldüm.

“Kaçırmak” **sözcüğü cümlelerin hangisinde yukarıdaki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Söylene söylene adamı kaçırdı.
B) Futbolcuların iki tanesi penaltıyı kaçırdı.
C) Makine su kaçırıyor.
D) Bu haftaki programı saatten dolayı kaçırdım.

1.

Elinin lezzeti herkes tarafından bilinen canım anneannem

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa amaç anlamı taşımış olur?

- A) onu ziyarete geleceğimiz için bir sürü yemek yapmıştı.
- B) güzel yemekler yapmak için sabah erkenden kalkmıştı.
- C) kolu kırıldığı için bir süredir yemek yapamıyordu.
- D) yemekleri beğenilmezse çok üzülürdü.

2. 1. Kardeşi olan çocuklar paylaşmayı küçük yaşlarda öğrenmeye başlıyor.
 2. Yazar, ilk romanını henüz on yedi yaşındayken kaleme almış.
 3. Yeşil ve mavinin birleştiği bundan daha güzel bir şehir olamaz.
 4. Türkiye'nin yüz ölçümü en büyük şehri Konya'dır.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden “nesnel anlamlı” ve “öznel anlamlı” olanlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	NESNEL	ÖZNEL
A)	1 – 3	2 – 4
B)	1 – 4	2 – 3
C)	1 – 2	3 – 4
D)	2 – 4	1 – 3

3. Okul birinciliğine layık görülen büyük ağabeyim, mezuniyet törenini için duygusal bir konuşma hazırlamıştı.

Bu cümlemin nesnel bir yargı içermesi için aşağıdaki kelimelerden hangisinin cümleden çıkarılması gerekir?

- A) büyük
B) töreni
C) duygusal
D) konuşma

4. Bir durumun, bir olayın, bir özelliğin ya da bir olgunun zamanla gerçekleştiğini ifade eden cümlelere aşamalı durum bildiren cümle denir. Aşamalı durum bildiren cümlelerde hiçbir olay aniden gerçekleşmez, zamanla meydana gelir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi “aşamalı durum” anlamı olan bir cümle değildir?

- A) Babamın sağlık durumu günden güne daha iyiye gidiyor.
B) İnsan doğayı sevip korudukça onun kıymetini daha iyi anlıyor.
C) Okulumuzun il genelinden gösterdiği başarı seneden seneye arttı.
D) Bütün hepimiz gibi onun da anlatacak bir şeyleri vardı.

5.

Yukarıdaki doğayı temiz tutmakla ilgili yapılmış afiş çalışmasında yer alan sloganın anlam ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Neden – Sonuç
B) Amaç – Sonuç
C) Koşul – Sonuç
D) Karşılaştırma

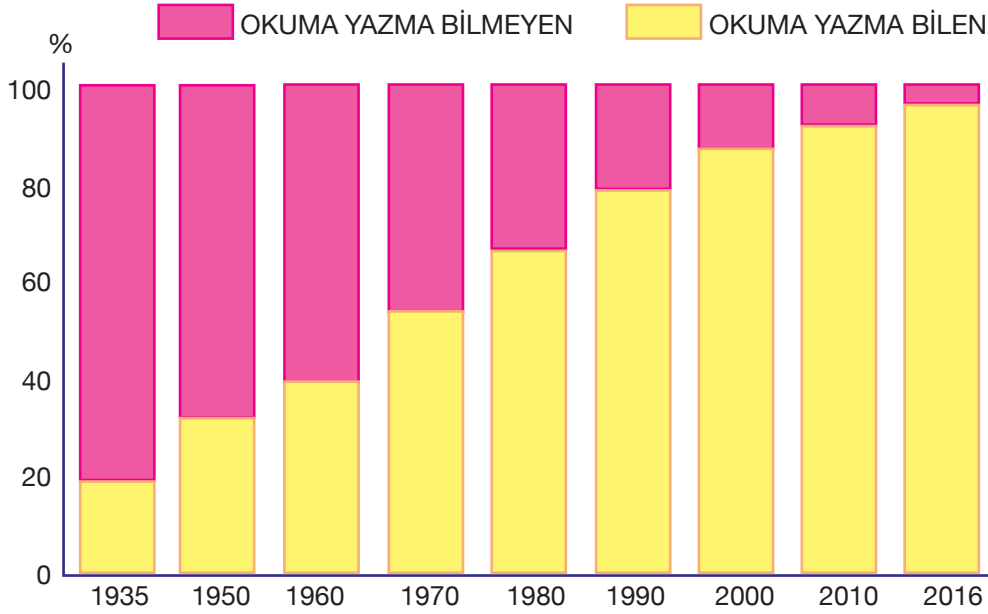
6. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir.

Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına dolaylı anlatım denir.

Bu açıklamalara göre aşağıdaki cümlelerden hangisi anlatım yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Çocuk, annesinin kulağına eğilerek: “Birazdan kalkalım mı?” diye fısıldadı.
 B) Söyledikleriyle bize şunları düşündürdü: “Vereceğiniz kararlarda çok etraflı düşünmelisiniz.”
 C) Atalarımız böyle durumlar için: “Cesurun bakışı, korkağın kılıcından keskindir.” der.
 D) Küçük çocuk sınıf başkanlığı için ne zaman seçim yapılacağını sordu.

7.

Grafik: 6 yaş üstü nüfusun okuryazarlık oranı. (TÜİK)

Türkçe öğretmeni Kemal Bey, öğrencilerine “Yıllara Göre Okuryazarlık Oranı” adlı bir görsel vermiştir ve bu görseli yorumlamalarını istemiştir. Beş dakika sonra öğrencilerden yorumları alan Kemal Öğretmen, öğrencilerin cümlelerini tahtaya yazmıştır.

Buna göre;

- Beril:** En az okuma yazma oranı 1935 yılına aittir.
Yasin: 1990 yılında nüfusun yarısından fazla okuma yazma bilmektedir.
Semih: İnsanlar bilinçlendikçe okuma yazma oranı da artmıştır.
Ezgi: 1980 yılında okuma yazma bilenlerin sayısı bilmeyenlerden fazladır.

cümleleri tahtaya yazıldığında, hangi öğrencinin cümlesi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklı olur?

- A) Beril B) Yasin C) Semih D) Ezgi